

Stembureau

Stemmen? Identiteitsbewijs verplicht.

Samenvatting van het onderzoek

Toegankelijkheid van stemlokalen

We onderzochten de toegankelijkheid van de Amsterdamse stemlocaties voor mensen met een lichamelijke beperking. Dat deden we tijdens de verkiezingen voor het Europees Parlement op 6 juni 2024. Ons onderzoek is af en staat vanaf vandaag online. Onze conclusie? De toegankelijkheid van stemlocaties valt in de praktijk tegen.

De gemeente Amsterdam besteedt aandacht aan toegankelijkheid wanneer ze stemlocaties kiest en inricht. Volgens de gemeente is vier op de vijf stemlocaties toegankelijk voor kiezers met een lichamelijke beperking. Op verkiezingsdag bezochten we een groot aantal stemlocaties om na te gaan of deze ook echt toegankelijk zijn. Dat deden we door te kijken of de stemlocaties voldeden aan landelijk geldende criteria voor toegankelijkheid.

Een op de vijf stemlocaties toegankelijk

Van de locaties die volgens de gemeente toegankelijk zijn, is ongeveer een op de vijf echt toegankelijk. We hebben locaties als toegankelijk beoordeeld wanneer ze voldoen aan de cruciale criteria die gelden voor toegankelijkheid. Stemlocaties voldoen gemiddeld aan veel cruciale en wenselijke criteria. Maar slechts een vijfde voldoet aan alle cruciale criteria. Dat betekent dat mensen met een lichamelijke beperking veel stemlocaties niet zelfstandig en gelijkwaardig kunnen gebruiken.

Een op de zeven kiezers moet ver reizen

Ook onderzochten we hoe ver kiezers moeten reizen naar een stemlocatie. De gemeente wil voor alle stemgerechtigden binnen vijfhonderd meter een stemlocatie hebben. Wij concluderen dat 13% van de stemgerechtigden meer dan vijfhonderd meter moet reizen tot de dichtstbijzijnde stemlocatie. Er zijn grote verschillen binnen de gemeente in deze afstanden. Kiezers moeten vooral ver reizen in de stadsdelen waar de opkomst vrij laag is en waar vrij veel mensen met een fysieke beperking wonen. Die stadsdelen zijn Nieuw-West en Zuidoost.

Informatievoorziening kan beter

Tot slot keken we naar de informatie die de gemeente gaf over de toegankelijkheid van stemlocaties. We zagen dat informatie in de verkiezingskrant en op de gemeentelijke website niet altijd hetzelfde was. Soms miste er informatie. Het college heeft de gemeenteraad wel op tijd informatie gegeven over de toegankelijkheid van stemlocaties. Maar de informatie over de afstanden tot stemlocaties was niet compleet. Tot slot heeft het college de kiezers en de raad geen goede informatie gegeven over het percentage van toegankelijke stemlocaties. Dat blijkt uit het verschil tussen de officiële cijfers en wat wij hebben gezien tijdens verkiezingsdag.

Ons advies aan het college

We raden het college allereerst aan om realistischer te zijn over wat toegankelijke stemlocaties zijn. Daarvoor moet het college duidelijk maken aan welke voorwaarden toegankelijke stemlocaties moeten voldoen en elke stemlocatie op dezelfde manier controleren. Ook adviseren we om de toegankelijkheid van stemlocaties te verbeteren. Daarvoor is het goed om te starten bij verbeteringen van de cruciale onderdelen van toegankelijkheid. En bij verbeteringen die vrij weinig tijd en geld kosten en/of verbeteringen die kanselijkheid vergroten. Ons laatste advies is om betere informatie te geven aan kiezers en raad. Informatie die klopt en die volledig en overal hetzelfde is.

Hoe reageert de gemeente op ons rapport?

De burgemeester en wethouders nemen onze aanbevelingen over. Zij geven ook aan hoe ze ons advies willen uitvoeren. In ons nawoord delen we twee punten om op te letten bij het uitvoeren van de eerste aanbeveling.

Dit is de samenvatting van Toegankelijkheid van stemlokalen van de Rekenkamer Amsterdam. Het hele onderzoek staat [op onze website](#).